

Základní škola a Mateřská škola Stará Voda

Stará Voda 125

353 01 Mariánské Lázně

Č.j.: 12/2024

Perspektivy udržení a rozvoje Základní školy a Mateřské školy Stará Voda v období 2024- 2027

Obsah: Úvod

Hlavní část 1. Materiální oblast

2. Personální oblast

3. Výchovně vzdělávací činnost

4. Zájmová činnost

5. Spolupráce s organizacemi

Závěr

Počet stran:

8

Vypracoval:

Mgr. Martin Vlasák

Tento dokument je zpracován pro zřizovatele, Obec Stará Voda. Snaží se přiblížit podmínky, za jakých může být v obci udržena a rozvíjena integrovaná základní a mateřská škola v období 2024– 2027.

Úvod

Základní škola a Mateřská škola Stará Voda sdružuje základní a mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Školu řídí ředitel zařízení, který plní úkoly vyplývající ze zákona č. 561/2004 Sb./školský zákon/. Od 1. 1. 2003 je ZŠ Stará Voda příspěvkovou organizací obce. Státní reformou byly rozpočtové organizace přeměněny na příspěvkové a delimitovány z okresních úřadů na obce a krajské úřady. S touto školskou reformou souvisel postupný útlum malotřídních škol. V letech 2002-2004 měla škola povolenu výjimku Ministerstva školství Praha z počtu žáků /počet žáků nesplňoval zákonem stanovené minimum/ a přímé náklady školy byly dofinancovány Obcí Stará Voda. Především díky této dobré spolupráci s obcí se podařilo překonat toto složité období a školu v obci udržet. Od roku 2004/2005 se již podařilo zastavit pokles žáků ZŠ, dnem 1. 1. 2005 začal platit zákon č. 561/2004 Sb. /školský zákon/, který upravil minimální počet žáků jednotřídní školy na 10, a škola se od r. 2004 obešla bez výjimky. Od roku 2006 jsou již přímé náklady /mzdy, odvody, učební pomůcky/ plně hrazeny ze státního rozpočtu a zřizovatel hradí již pouze nepřímé /provozní/ náklady. V letech 2018 – 2021 došlo k poklesu žáků a škola byla dofinancována zřizovatelem. Od školního roku 2022/2023 má již škola dostatečný počet žáků.

ZŠ a MŠ Stará Voda má v obci důležité místo a více než stoletou tradici /historie školy je uvedena na [www. stránkách školy/](#) a kontrolním orgánem - českou školní inspekci byla její činnost vždy hodnocena kladně.

1. Materiální oblast

Úkoly v materiální oblasti jsou každoročně zpracovány v Plánu drobných oprav /plán ozdravných opatření vždy na školní rok. Úkoly v letech 2024- 2027:

V školním roce 2024/2025: - rekonstrukce topné soustavy (případná výměna plynových kotlů) - oprava stěn chodby a prostor šaten - úprava školní zahrady – dokončení pískoviště, záhonů a pergoly
V školním roce 2025/2026: - další revitalizace školní zahrady - malování tříd - oprava interiéru školy
V školním roce 2026/2027: - výměna nábytku v základní a mateřské škole - nové herní prvky na zahradu pro mateřskou školu - oprava sociálního zařízení základní školy

V minulých letech byly provedeny tyto větší opravy: jídelna pro ZŠ č.p. 56 – celková rekonstrukce, oprava tělocvičny, výměna oken, oprava komínu, nákup školních lavic, rekonstrukce sociálního zařízení MŠ, výměna nábytku v mateřské škole, pořízení interaktivní tabule pro ZŠ a MŠ..

Cíl v materiální oblasti: V období 2024- 2027 jsme schopni zajistit materiální rozvoj školy týkající se interiéru /nový nábytek, zařízení, nákup počítačové techniky, /pomocí dotací EU, které přijímáme ve spolupráci se sdružením Mariánskolázeňsko d.s.o. /. Dle finančních možností zřizovatele je možné provést rekonstrukci šaten, chodeb nebo sociálního zařízení ZŠ v 1. patře budovy. Dílčí financování je možné uskutečnit díky sponzorským darům (firma Eutit).

2. Personální oblast

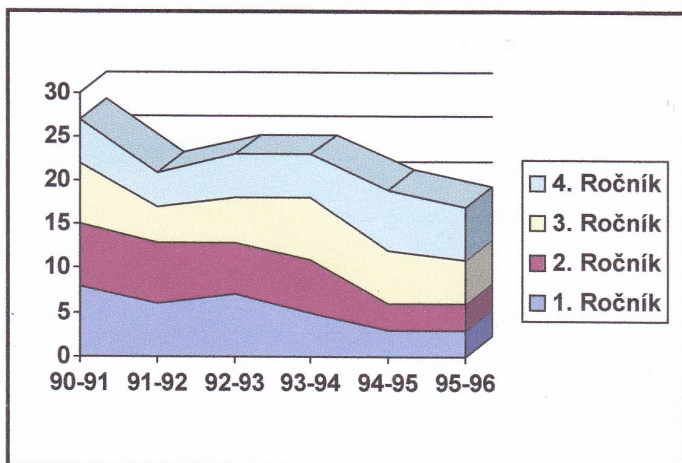
Činnost integrované ZŠ a MŠ klade vyšší pracovní nároky na pedagogické a provozní zaměstnance. ZŠ a MŠ Stará Voda je škola, kde jsou dobré vztahy mezi zaměstnanci a stabilizovaný pracovní kolektiv. Bývalá ředitelka v letech 1996 – 2003 užívala systém pozitivní komunikace, oceňující dobré pracovní výsledky. Fungující systém komunikace se zaměstnanci byl přijat i nastupujícím ředitelem a dále využit, vztahy mezi zaměstnanci jsou bez závažnějších konfliktů. Po personálních výměnách v letech 2016 – 2021 je kolektiv zaměstnanců stabilizovaný a panují zde dobré profesní vztahy. Zaměstnanci jsou kvalifikovaní, učitelka ZŠ a vychovatelka ŠD dokončuje studium pro doplnění kvalifikace pro MŠ, třídní učitel základní školy má kromě kvalifikace pro 1. stupeň ZŠ také speciální pedagogiku. V mateřské škole, ve které došlo v minulých letech dvakrát k personální výměně se podařilo stabilizovat situaci nástupem zkušené plně kvalifikované učitelky mateřské školy, která byla později jmenována zástupkyní ředitele školy. Z rozhovorů se zaměstnanci vyplynulo, že se nikdo nechystá změnit pracovní místo, naopak - všichni mají zájem setrvat ve škole a podílet se na jejím rozvoji.

Cíl v personální oblasti v období 2024 – 2027: V těchto letech je potvrzena funkce ředitele školy. Stabilizace pracovního kolektivu a další profesionalizace školy se bude ubírat využitím struktury řízení a zvýšení kompetencí zaměstnanců na chodu školy/ např. úspory energií, hodnocení pracovních výsledků/, udržení dobrých vztahů mezi zaměstnanci. Bude nutné zajistit náhradu za vedoucí školní kuchyně a kuchařku, která je již v důchodovém věku.

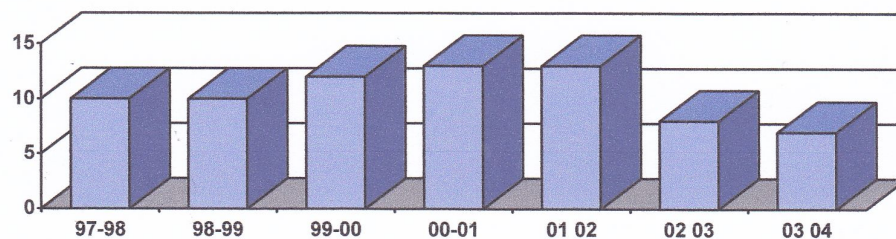
3. Výchovně vzdělávací oblast

Počet žáků ZŠ Stará Voda měl v uplynulých letech klesající tendenci, v letech 1990 – 1996 vyučovaly na škole 2 učitelky ve 2. třídách 4. ročníky /graf č. 1/. Ve školním roce 1996/1997 došlo k integraci ZŠ a MŠ, v ZŠ bylo vyučováno 23 žáků v pěti ročnících. Od školního roku 1997/1998 jsou vyučovány 3. ročníky v jednotřídce /graf č. 2/. Pokles žáků se podařilo zastavit v roce 2004/2005/. Z grafu č. 3 vyplývá, že v letech 2004 – 2017 byl počet žáků nad zákonem požadované minimum žáků.

Graf č. 1: Počet žáků ZŠ - vývoj v letech 1990/1996:

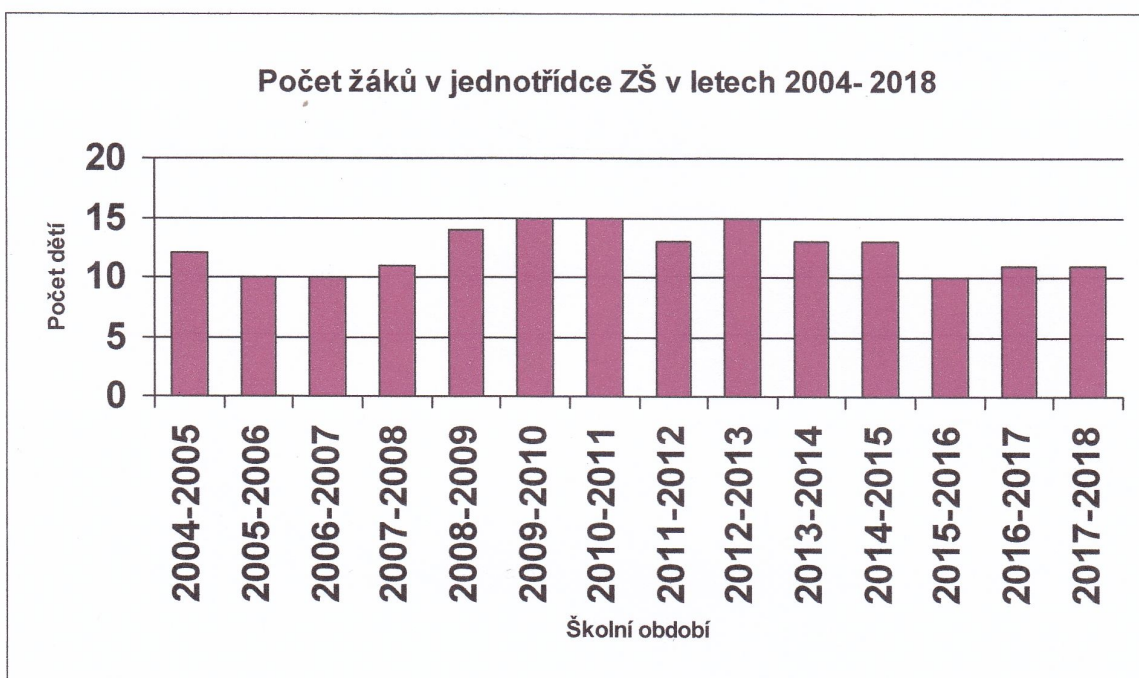

Graf č. 2 Počet žáků v jednotřídce ZŠ /1. – 3. třída/ vývoj v letech 1997-2007:

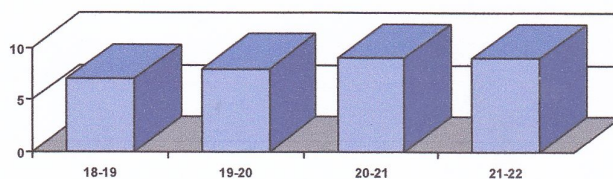

Graf č.3: Počet žáků v jednotřídce ZŠ v letech 2004- 2018:

Z přehledu počtu dětí v letech 2004-2018 vyplývá, že počet žáků v základní škole v tomto období neklesl pod zákonem stanovené minimum. Rozšířením výuky na čtyři a později pět ročníků se podařilo udržet počet žáků bez žádosti o výjimku z počtu žáků.

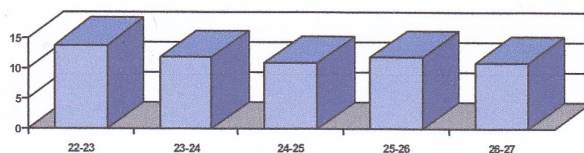
Graf č. 4 Počty dětí základní školy v období 2018/2019 – 2021/2022:

Školní rok	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Počet žáků	7	8	9	9

Graf č. 4: V období 2018/2019 došlo poklesu žáků základní školy, tento pokles souvisel s populačním vývojem obce – v minulých letech se v obci narodilo méně školáků. V období 2018 – 2022 se základní

škola již neobešla bez pomoci svého zřizovatele, v souladu s par. 23, odst. 4 zákona č. 561/2004Sb. škola žádala o výjimku z počtu žáků, minimální počet činí podle par. 4 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 pro školu tvořenou jednou třídou prvního stupně deset žáků. Od školního roku 2022/2023 je počet žáků ZŠ nad stanovené minimum.

Školní rok	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027
Počet žáků	14	12	11	12	11

Další vývoj:

Ve školním roce 2022/2023 se podařilo zastavit klesající počet žáků ZŠ Stará Voda, ve školním roce 2024/2025 dojde k stabilizaci počtu žáků v základní škole, počet dětí přijatých do 1. ročníku je 2, tím by počet žáků v jednotřídní škole byl 11 žáků.

Poznámky: Jména žáků nejsou uvedena z důvodu GDPR /ochrana citlivých údajů/, jsou však zpracovány předběžné seznamy žáků základní školy, které jsou k nahlédnutí u ředitele školy.

Možností, jak zvýšit počet žáků školy bez nárůstu počtu zaměstnanců:

1. Pátý postupný ročník.

V minulých letech byla při poklesu počtu žáků pod zákonem stanovený limit rozšířena výuka na čtyři ročníky /ve školním roce 2012/2013/ a později i na pět ročníků /ve školním roce 2017/2018/, nově také byla zavedena výuka informatiky a hudební výchovy, které se uskutečňují střídavě pátou vyučovací hodinou v pátek. Toto opatření klade větší požadavky na organizaci vyučování v činnostech učitelů základní školy, kteří vedou výuku pěti ročníků v jedné třídě. Nárůst vyučovacích hodin byl u třídního učitele rozšířen na 16 vyučovacích hodin přímé výchovné práce, tím byl již překročen limit 13ti hodin, což je maximum pro ředitele školy s třemi a výše spojenými ročníky podle vyhlášky č. 273/2009 Sb. o stanovení rozsahu přímé vyučovací činnosti. Stávající organizace výchovně vzdělávacího procesu byla upravena níže uvedeným rozvrhem.

2. Přijímání dvouletých dětí do mateřské školy.

V případě poklesu počtu dětí v mateřské škole se mohou přijímat dvouleté děti. Přijímání dvouletých dětí je vázáno na zaměstnání chůvy, která o ně pečuje a možné financování je z prostředků dotace EU.

3. Přijímání žáků, kteří nemají trvalé bydliště ve Staré Vodě.

Základní škola by se v případě úbytku žáků mohla zaměřit na přijímání žáků, kteří nemají trvalé bydliště v obci. Škola může přijmout děti, kterým vyhovuje naše spíše rodinné prostředí, které se snaží vytvářet mezi dětmi přátelské vztahy bez šikanování. V minulosti již školu navštěvovaly děti z Lázní Kynžvartu, Dolního Žandova, nebo Třech Seker. Také se nám podařilo zajistit žáky s individuálním výukovým plánem, kteří dojížděli do Staré Vody, protože jejich vzdělávání umožnila kvalifikace speciálního pedagoga.

4. Rozšíření činnosti školní družiny:

Podle vyhlášky č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání mohou být k pravidelné denní docházce přijati i žáci jiné školy / § 8/ nebo i žáci druhého stupně základní školy. Tuto možnost již žáci některých škol využívají. V případě zájmu mohou být zařazeni např. bývalí žáci ZŠ, dojíždějící do L. Kynžvartu a V. Hled'sebe.

5. Spolupráce s Mariánskolázeňskem

Naše organizace je v současné příjemcem dotace OP JAK, která umožňuje čerpat prostředky na zaměstnávání asistenta pedagoga, setkávání s rodiči a inovativní vzdělávání v MŠ. Mariánskolázeňsko (dobrovolný svazek obcí) nám zajišťuje administraci dotace OP JAK a podílí se materiálním rozvoji naší školy. Tuto spolupráci je třeba udržet a nadále rozvíjet.

6. Spolupráce se strategickým partnerem

Základní škola a Mateřská škola Stará Voda spolupracuje s dárci z řad podnikatelů a veřejnosti. Hlavním partnerem školy je Eutit s.r.o. Stará Voda, který každoročně sponzoruje naši školu v materiální oblasti /nákup lehátek pro mateřskou školu, nákup projektoru, školní tabule, notebooků/. V případě potřeby by se mohla tato spolupráce dále rozšířit přijímáním dětí zaměstnanců tohoto podniku.

Rozvrh rozšířený o pátou třídu základní školy:

	1 hodina	2 hodina	3 hodina	4 hodina	5 hodina
Pondělí	Čj 1,2,3,4,5	M 1,2,3,4,5	TV 1,2,3,4,5	VV 1,2,3,4,5	PČ 1,2,3,4,5
Úterý	M 1,2,3,4,5	Čj 1,2,3,4,5	Aj 3,4,5	Prv.3, Př.4,5 Čj 1,2	ČJ 1,2,3,4,5
Středa	Čj 1,2,3,4,5	M 1,2,3,4,5	HV 1,2,3,4,5	Prv.1,2,3 VI. 4,5	Aj 3,4,5
Čtvrtek	M 1,2,3,4,5	Čj 1,2,3,4,5	Aj 3,4,5	TV 1,2,3,4,5	ČJ 1,2,3,4,5
Pátek	Čj 1,2,3,4,5	M 1,2,3,4,5	Prv. 1,2,3, Př.4,5	Čj 1,2,3,4,5	Inf/ HV 2, 3, 4, 5

Činnost ZŠ zajišťují dva pedagogičtí pracovníci:

Rozdělení vyučovacích hodin: Vlasák 16 h., Benešová 10 h.

Poznámky: 5 hodina v pátek se dělí na informatiku a HV /oba předměty 0,5 h za týden, 2 hodiny za měsíc/, výuka předmětů se po týdnu střídá.

Tento rozvrh je vytvořen podle vlastního výchovně vzdělávacího programu Učíme se s písničkou, který účelně využívá místní podmínky integrované základní a mateřské školy.

Cíle výchovně vzdělávací oblasti:

1. Zajištění výuky podle zpracovaného vlastního výchovně vzdělávacího programu Učíme se s písničkou, další zvýraznění profilace školy vzhledem k moderním vyučovacím metodám, využití vlastních výukových písní, sloužícím např. k výuce vyjmenovaných slov a násobílek. S těmito písněmi již byli pedagogičtí pracovníci škol v Mariánskolázeňsku seznámeni v rámci jednání pracovní skupiny pro Moderní didaktické formy projektu MAP IV. Již v minulosti byly na naší škole uskutečněny dvě ukázkové hodiny pro učitele Mariánskolázeňska a v březnu 2024 bylo uskutečněno hudební vystoupení, které seznámilo učitele s našimi výukovými písněmi.
2. Využití školní zahrady k výuce základní školy – vyučování na školní zahradě může být prvkem, který naši školu dále zatraktivní a učiní zajímavější při rozhodování o přijetí nových žáků.
3. Využití předností učitelů v základní škole pro další rozvoj školy /rozšíření hudební výchovy instrumentací kromě zobcové flétny na další hudební nástroje, obohacení výtvarné výchovy o další atraktivní formy a metody například keramika/.
4. Udržení dobré spolupráce s rodiči a veřejností /informace v rámci schůzek s rodiči, informace o prospěchu a chování při ostatních návštěvách rodičů, účast rodičů a zřizovatele na akcích školy/
5. Škola musí být pro děti atraktivní, přátelská a plně využívající moderních trendů ve školství (například digitalizace výuky).
6. Plnění hlavního výchovně vzdělávací cíle školy – uplatnění žáků v podmínkách otevřené společnosti v EU /multikulturní výchova, psychosociální výcvik/
7. Výuka integrovaných žáků pomocí individuálních plánů výuky - díky kvalifikaci třídního učitele (speciální pedagog) je možné přijímat i žáky mimo Starou Vodu

8. Zajištění účelné prevence sociálně patologických jevů pomocí výchovného programu školy, prevence proti šikanování, sociálně psychologického výcviku
9. Další rozvoj environmentální výchovy /třídění odpadu, ochrana přírody v rámci výletů, pokračování našich projektů, společné brigády na školní zahradě, úklid okolí obce ve spolupráci s obcí/
10. Zajištění externí výukové programy pomocí lektorů, které rozvíjejí znalosti a dovednosti žáků.
11. Den otevřených dveří školy / ukázky vyučovacích činností ve třídě, prostorů školy, seznámení s kronikou školy, prezentace kroužků, setkání se sponzory/
11. Spoluprací se sdružením Mariánskolázeňsko zajišťovat další rozvoj školy pomocí dotací EU. Z fondů EU je možno financovat individuální vzdělávací potřeby integrovaných dětí pomocí asistenta pedagoga, doučování, profesní přípravu, komunitní aktivity sloužící k rozvoji spolupráce s rodiči. Mariánskolázeňsko se výrazným způsobem podílelo na materiálním rozvoji školy.

4. Zájmová činnost

Zájmová činnost je důležitým motivačním prvkem výchovy a součástí programu prevence sociálně patologických jevů. Úkoly v zájmové činnosti jsou každoročně obsaženy v plánu práce na školní rok a také ve výchovném programu školy. Základní škola organizuje činnost několika kroužků. **Hudební kroužek** byl mezi dětmi oblíben, na tomto kroužku se děti učily hrát na zobcovou flétnu. Druhý kroužek byly **Dovedné ruce** rozvíjející zručnost dětí. Tyto kroužky je nutno v dalším období zachovat. V rámci besídek škol nadále využívat ukázky pěveckých a dramatických činností a tyto činnosti je možno také využít při společenských akcích obce. Výsledky v zájmové činnosti a v soutěžích je nutno zveřejňovat, využít je možno prostorů školy, propagační skřínky obce a také médií. V roce 2017 byla naše besídka vybrána jako příklad dobré praxe a byla umožněna návštěva veřejnosti z řad okolních vesnických škol. Všechny akce budou společné pro základní i mateřskou školu. V minulých letech jsme díky dotacím Šablony EU mohli vést v tříletém období k také kroužky doučování, deskových her a literární kroužek. V budoucím období zachováváme také konání atraktivních výletů, které organizujeme ve spolupráci s paní starostkou a zástupci z řad rodičů. Kladný vztah ke svému rodišti bude u žáků rozvíjen prostřednictvím dlouhodobého projektu **Poznáváme naše okolí**. Tělocvična je také pronajímána pro zdravotní cvičení dospělých a nově také pro taneční kroužek, kam docházejí některé naše školačky.

V případě zájmu rodičů je možno zájmovou činnost dále rozšířit o kroužky, které by byly vedeny rodiči a hrazeny ve spolupráci s obcí, případně z dotačních titulů.

Nejdůležitější úkoly zájmové činnosti v období 2024-2027 /každoročně/:

- činnost kroužků /hudební a dovedných rukou/
 - předvánoční tvoření s rodiči
 - besídka ke Dni matek /pěvecké a recitační činnosti, dramatické pásmo MŠ/
 - Maškarní karneval /soutěže pro děti, tanec/
 - návštěva divadelních představení
 - spolupráce s externími pedagogickými pracovníky
 - plavecký výcvik v Lázních Kynžvart pro MŠ a ZŠ
 - sociálně psychologický výcvik
 - Oslava Dne dětí /příprava soutěží pro děti/
 - Projekt Poznáváme náš region
 - vystoupení pro obec Stará Voda
-

5. Spolupráce s veřejností

Dobrou spolupráci se zřizovatelem budeme nadále prohlubovat: ZŠ a MŠ Stará Voda by se měla výrazně podílet na kulturním dění obce činností mimo vyučování např. besídkami, vystoupeními, pořádáním dnů otevřených dveří školy. Náš zřizovatel Obec Stará Voda a místní hasiči nám pomáhají také s dopravou na naše školní akce (zdarma tak máme např. dopravu na plavání a některé školní výlety). Společně se zástupci zřizovatele a rodičů jsme také uskutečnili některé brigády na úklid obce či zvelebování naší školní zahrady. V zájmu lepší prezentace školy nadále aktualizovat webové stránky školy a fotografie, týkající se činnosti školy zveřejňovat na facebooku školy. Nadále účelně spolupracovat s místostarostou obce panem Janem Kunou, který škole pomáhá s propagací naší výchovně-vzdělávací činnosti. K podpoře školy je třeba udržet spolupráci s místními sponzory. Zkvalitnit činnost Školské rady, která ovlivňuje činnost školy, účinně spolupracovat se sdružením rodičů a na všechny významnější akce školy zvát zastupitelstvo obce a Radu školy. Informace o akcích školy a úspěchy žáků je také nutno zveřejňovat v místních médiích - Chebský deník.

Závěr:

Škola má v obci dlouholetou tradici /školní budova byla postavena v roce 1890/. Škola slouží nejenom k vzdělávání a výchově mládeže, ale také se podílí na společenském životě v obci – organizuje besídky, karnevaly a další setkávání rodičů v rámci činnosti školy /Mikuláš, oslavy Dne dětí, společné školní výlety/ a zajišťuje kulturní obecní vystoupení /Mikulášská nadílka, štedrovečerní setkání v kapli sv. Anny, vítání nových občánků obce, pout' sv. Anny/. Další rozvoj školy ve Staré Vodě se neobejde bez tradičně dobré spolupráci se zřizovatelem, který bude nakloněn dalšímu rozvoji školy a také zájmu veřejnosti, která bude se školou spolupracovat např. v rámci akcí školy. Výsledky výchovně vzdělávací činnosti ZŠ Stará Voda jsou na takové úrovni, že škola by si další existenci zasloužila. Základní škola Stará Voda by měla být organizací otevřenou veřejnosti a informace o dění ve škole by měly být přístupné veřejnosti. Škola musí být pro děti oblíbeným prostředím, kam docházejí s radostí. Učitelé k žákům by měli být vlídní, ale důslední, měli by být pro své žáky partnery. Jen za předpokladu, že škola bude pro žáky a rodiče atraktivní, uspěje a bude žáky navštěvována.

Ve Staré Vodě,
26. dubna 2024

ředitel školy
Mgr. Martin Vlasák